

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **T. D.**, bytem P. 68, Z., zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne **5. 2. 2015**, č. j. **KUOK 13030/2015**, ve věci přestupků,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Šumperk, Odboru dopravy ze dne

27. 10. 2014, č. j. MUSP 95311/2014, kterým bylo zastaveno řízení ve věci přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/200 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, spáchaného porušením § 53 odst. 2 téhož zákona, kterého se žalobce měl dopustit dne 28. 2. 2014 ve 13:48 hodin a ve věci přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., spáchaného porušením § 4 písm. a) a § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona, kterého se žalobce měl dopustit dne 10. 3. 2014 v 15:40 hodin (výrok I.) a žalobce byl uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 2 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., spáchaného porušením § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona, kterého se žalobce dopustil dne 22. 3. 2014 v 16:50 hodin, když řídil motocykl zn. Yamaha RZ X, přičemž registrační značka motocyklu byla nečitelná a byla umístěna tak, že byla znemožněna či podstatně snížena její čitelnost, na motocyklu chyběla zpětná zrcátka a kryt řetězu a jeho zadní pneumatika byla opotřebovaná pod stanovenou mez, a ve věci přestupku dle totožných zákonných ustanovení, kterého se žalobce dopustil dne 13. 5. 2014 v 8:00 hodin, když řídil tentýž motocykl, přičemž registrační značka motocyklu byla nečitelná a byla umístěna tak, že byla znemožněna či podstatně snížena její čitelnost, na motocyklu chyběla zpětná zrcátka, kryt řetězu a osvětlení registrační značky (výrok II.) Za tyto přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500 Kč, úhrada nákladů řízení ve výši 1.000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců počínaje právní mocí rozhodnutí.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného mu bylo doručeno dne 25. 3. 2015, kdy substitut zmocněnce žalobce nahlížel do správního spisu a převzal přítom stejnopis rozhodnutí. Dříve rozhodnutí doručeno nebylo, jelikož nebylo vypraveno na elektronickou adresu k.@s.eu, kterou si zmocněnec žalobce zvolil pro doručování v rámci správního řízení. Jelikož měl být předmětný přestupek spáchán dne 22. 3. 2014, bylo takto rozhodnutí doručeno až po uplynutí roční lhůty dle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Zmocněnec žalobce zároveň nebyl vyrozuměn o termínech konání ústních jednání v dotčené správní věci. Tím došlo k porušení procesních práv žalobce, který se tak nemohl za přítomnosti zmocněnce vyjádřit k provedeným důkazům. Vyrozumění nebyla zmocněnci žalobce řádně doručena na jím zvolenou elektronickou adresu. Správní spis sice obsahuje výtisky odchozích elektronických zpráv, z těchto však nijak nevyplývá, že byly elektronicky podepsány, že jejich přílohou bylo předvolání k ústnímu jednání a tím pádem neprokazují, že by nařízení ústního jednání bylo zmocněnci řádně oznámeno na zvolenou adresu. Ze stejných důvodů nebyla zmocněnci řádně doručena výzva k doplnění blanketního odvolání. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení a zavázal žalovaného, aby žalobci nahradil náklady řízení.

[3] Žalovaný se k žalobě vyjádřil v tom smyslu, že s právním názorem žalobce nesouhlasí. Žalovaný je přesvědčen, že on i správní orgán, který věc rozhodoval v prvním stupni, postupovali v souladu se správním řádem. Ke způsobu doručování se žalovaný již vyjádřil ve napadeném rozhodnutí a své závěry dostatečně odůvodnil. Z postupu zmocněnce žalobce je zřejmé, že se jedná o obstrukční jednání, které je vedeno za účelem zpochybnění doručení rozhodnutí v zákonné lhůtě jednoho roku. Jedná se o stejnou procesní strategii, jakou K. S. použil v rámci řady dalších řízení.

Je na místě hodnotit takové jednání jako zneužití práva (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 99/2013-36). Žalovaný zároveň odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích, č. j. 52 A 47/2014-72, dle kterého je na uvážení správního orgánu, zda vyhoví požadavku doručovat na elektronickou adresu, neboť tento způsob doručování musí být schopen přispět k rychlosti řízení. Pokud v řízení došlo ke krácení práv žalobce, nebylo to způsobeno činností správních orgánů, ale procesní taktikou žalobcova zmocněnce. Z tohoto důvodu žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[4] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 5. 2. 2015 – s přihlédnutím ke specifickým daného řízení, popsaným v další části rozsudku.

[5] Soud ve vztahu k souzené věci ze správního spisu zjistil z oznámení o přestupku, do kterého se žalobce nevyjádřil ani nepodepsal, a z úředního záznamu ze dne 10. 7. 2014 spáchání přestupku ze dne 22. 3. 2014 tak, jak je popsáno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku. Z oznámení o přestupku, do kterého se žalobce nevyjádřil ani nepodepsal, a z úředního záznamu ze dne 26. 5. 2014 soud zjistil spáchání přestupku ze dne 13. 5. 2014 tak, jak je popsáno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku.

[6] Z fotodokumentace, která je součástí spisu správního orgánu, soud zjistil nevyhovující technický stav žalobcova motocyklu, tak jak je popsáno v úvodní části odůvodnění tohoto rozsudku.

[7] Z předvolání k ústním jednáním, která se v rámci správního řízení konala ve dnech 7. 4. 2014, 14. 5. 2014, 16. 6. 2014, 17. 7. 2014, 3. 9. 2014 a 15. 10. 2014 a ze souvisejících dokladů o doručení soud zjistil, že všechna tato předvolání byla doručena žalobci do vlastních rukou. Žalobce byl poučen mj. podle § 74 odst. 1, § 73 odst. 2 zákona o přestupcích a podle § 60, § 79 odst. 6, § 33 odst. 1, § 36 odst. 3, § 38 odst. 1 a 4, § 59 (s vysvětlením závažných důvodů), § 37 s. ř. Soud zároveň zjistil, že o nařízení jednání na den 7. 4. 2014 byl informován zmocněnec žalobce. Toto vyplývá z elektronické zprávy, kterou odeslal správnímu orgánu dne 31. 3. 2014 a ve které sděluje, že byl žalobcem obeznámen o nařízení prvního jednání. Vyrozumění o jednáních nařízených na 14. 5. 2014, 16. 6. 2014, 17. 7. 2014, 3. 9. 2014 a 15. 10. 2014 byla zmocněnci žalobce doručována na adresu trvalého pobytu uvedenou v plné moci, jak bylo zjištěno z předmětných vyrozumění a přiložených doručenek.

[8] Rozhodnutím Městského úřadu v Šumperku ze dne 27. 10. 2014 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků ze dne 22. 3. 2014 a 13. 5. 2014 a ve zbylé části bylo řízení zčásti zastaveno (viz úvodní část odůvodnění). Správní orgán rozhodnutí odůvodnil tím způsobem, že spáchání přestupků bylo žalobci prokázáno prostřednictvím videozáznamu, fotodokumentace a výpovědí svědků. K části, ve

kteřé bylo řízení zastaveno, správnií orgán uvedl, že spáchání předmětných přestupků nebylo žalobci prokázáno. Rozhodnutí bylo odesláno žalobci, který si je osobně převzal dne 4. 11. 2014 a zmocněnci žalobce na adresu trvalého pobytu, kde byl dne 5. 11. 2014 proveden neúspěšný doručovací pokus, písemnost byla následně uložena a dne 20. 11. 2014 vhozena do schránky adresáta. Správnií orgán rovněž dne 3. 11. 2014 odeslal zmocněnci žalobce zprávu s přílohou označenou jako MUSPX01F391D_(1957589)-D..pdf na elektronickou adresu k.@s..eu.

[9] Dne 12. 11. 2014 bylo správniímu orgánu doručeno blanketní odvolání do rozhodnutí v této věci, ve kterém zmocněnec žalobce sděluje, že žalobci bylo doručeno nějaké rozhodnutí, které mu přeposílá, avšak sám zmocněnec doposud nic neobdržel. Odvolání proto podává z opatrnosti. Usnesením o stanovení lhůty ze dne 19. 11. 2014 správnií orgán stanovil žalobci lhůtu k doplnění odvolání v délce pěti dnů od doručení usnesení. V usnesení byl žalobce řádně poučen, o které náležitosti má odvolání doplnit. Usnesení bylo odesláno zmocněnci žalobce na adresu trvalého pobytu, kde byl dne 21. 11. 2014 proveden neúspěšný doručovací pokus, písemnost byla následně uložena a dne 2. 12. 2014 vhozena do schránky adresáta.

[10] Žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutí správniího orgánu, jelikož spáchání dopravních přestupků shledal za prokázané, uložené sankce za přiměřené a procesní postup za správnií. Nebyly proto dány žádné zákonné důvody pro změnu či zrušení rozhodnutí. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vyjádřil ke způsobu doručování ve správniím řízení. Uvedl, že správnií orgán první instance činil pokusy o doručení písemností na elektronické adresy, které zmocněnec označil jako adresy pro doručování. Ani v jednom případě však nedošlo k potvrzení o doručení ve smyslu § 19 odst. 8 správniího řádu. Na doručované písemnosti takto nebylo reagováno i v jiných věcech, kde K. S. vystupoval jako zmocněnec účastníka řízení. To svědčí o skutečnosti, že skutečným účelem zastupování je obstrukční strategie. Z tohoto důvodu byly písemnosti doručovány zmocněnci na adresu jeho pobytu, kde došlo k doručení fikcí ve smyslu § 24 odst. 1 správniího řádu.

[11] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[12] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť první z předmětných přestupků byl spáchán 22. 3. 2014 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 20. 2. 2015 v souladu s § 24 odst. 1 správniího řádu.

[13] Dále soud konstatuje, že skutkové podstaty přestupků podle účinné právní úpravy existují i ke dni vydání rozsudku [§ 125c odst. 1 písm. a) bod 2 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb.], a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.

[14] Spornou byla otázka správnosti aplikace institutu spočívajícího v zákazu zneužití práva.

[15] Správní orgán je podle zdejšího soudu oprávněn a povinen posuzovat existenci a platnost úkonů, mezi něž patří plná moc, i když jde o soukromoprávní úkony. Jasná a pevná hranice mezi úkony soukromoprávními a veřejnoprávními neexistuje a procesní řády ve veřejném právu odkazují na ustanovení občanského zákoníku o plné moci a používají je. Toto pojetí dosvědčuje i judikatura. Například podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2010, č. j. 7 Afs 130/2009-200 (všechny zde citované rozsudky jsou publikovány na www.nssoud.cz), *k soukromoprávní absolutní neplatnosti úkonů, jež mají být základem daňové povinnosti, jsou všechny orgány veřejné moci povinny přihlédnout z úřední povinnosti v kterékoli fázi řízení*. Soud proto konstatuje, že shledává, shodně s žalovaným, oprávnění správního orgánu posuzovat, zda úkon v řízení (zde zvolení zmocněnce) naplňuje znaky zneužití práva. A právě účinkem konstatování o zneužití práva je shledání tohoto úkonu jako absolutně neplatného (srov. Zdeněk Pulkrábek. *Zákaz zneužití práv v rozporu s jeho účelem*. Eurolex Bohemia, Praha 2007, např. str. 124, 62 - 63).

[16] Pro řádnou aplikaci institutu zneužití práva je podle zdejšího soudu v návaznosti na posledně citovanou literaturu a samotný institut zákazu zneužití práva a jeho obvyklou aplikaci použít objektivní a subjektivní test. To znamená, že pro správné použití institutu zákazu zneužití práva je třeba z řádně zjištěného skutkového stavu logicky vyvodit ze skutkových okolností případu vytvoření uměle vykonstruované situace, která má přinést žalobci užitek a kterou by žalobce jinak nevytvořil (objektivní test) a vyvodit záměr žalobce výhodu získat (subjektivní test, zjišťuje se úmysl), přitom je třeba zahrnout do hodnocení (mimoprávní) standardy chování jako je veřejný zájem (resp. dobré mravy, dobrá víra či obcházení zákona) a objektivní rozpor s nimi (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2011, č. j. 76 A 3/2011 – 29 a zejména ze dne 5. 2. 2015, č. j. 76 A 26/2013 – 48).

[17] V souzené věci vytvořil žalobce, resp. jeho zmocněnec situaci komplikující průběh řízení, kdy se jednalo o poskytování e-mailových adres, na které bylo problematické či nemožné doručování ap., popsané výše. Toto jednání má zřetelné znaky procesní obstrukční taktiky, která je četným správním orgánům či správním (a nejen správním, ale i např. trestním) soudům známá a svědčí o účelovém, obstrukčním chování advokáta žalobce a jeho zmocněnce ve správním řízení. Mimo výše a ve správním spise v souzené věci jmenované spisové značky či čísla jednací věci projednávaných správními orgány a soudy, které se týkaly zmocněnce žalobce a jeho zástupce v soudním řízení správním, jde např. o věci sp. zn. 72 A 29/2014, sp. zn. 72 A 2/2014 (projednávané u zdejšího soudu) a celá řada mnohých dalších u zdejšího soudu i v rámci celé České republiky. Objektivní test tak byl podle soudu jednoznačně naplněn.

[18] Subjektivní test pak spočívá ve zjištění úmyslu, záměru žalobce získat výhodu, kterou by jinak žalobce nezískal. Jednání zmocněnců je přitom třeba přičítat zastoupenému. Záměrem žalobce v prodlužování řízení o přestupku je dosáhnout svého nepotrestání, tj. uplynutí doby jednoho roku od spáchání přestupku bez toho, aby byl obviněný z přestupku uznán vinným, a to tak, že podle judikatury rozhodnutí

o přestupku nabude v této lhůtě (podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích) právní moci. Součástí obvyklé taktiky zástupců žalobce, která vede k prodlužování přestupkového řízení, jsou obstrukce při doručování, projednávání přestupku, při dokazování. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j. 9 As 162/2014 – 31, jde o procesní strategii, která je předem připravená a jíž je advokát zastupující žalobce i zmocněnec žalobce ve správním řízení dobře znám správním úřadům i soudům v rámci celé ČR. Výhodou, které úspěšným uplatněním takové taktiky žalobce získá, je nejen nepotrestání formou pokuty, ale i to, že mu nebudou zapsány body do evidence řidičů, což souvisí v budoucnu s dosažením počtu 12 bodů a následným odnětím řidičského oprávnění.

[19] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 - 81, jde u zneužití práva o institut, který je nutno používat výjimečně. Soud souhlasí s tím, že při shledání zneužití práva správním orgánem či soudem jde o velmi významný zásah do práv jednotlivce. A právě souzená věc výjimečná je a do značné míry modelová, velice se podobající věci, kterou rozhodl pod č. j. 9 As 162/2014 – 31 Nejvyšší správní soud citovaným rozsudkem, na který pro stručnost zdejší soud odkazuje. Nadto v tomto rozsudku Nejvyšší správní soud deklaruje v prvně citovaném rozsudku i právo státu na spravedlivý proces, s čímž se zdejší soud v souzené věci ztotožňuje.

[20] Soud se ztotožňuje i s úvahou žalovaného, že na úkony zmocněnce žalobce, kterými jako doručovací adresu stanovil elektronickou adresu, na niž je doručování ztížené či nemožné, je nutno pohlížet jako na úkony neplatné. Dodává, že pramenem práva nejsou pouze právní předpisy, ale také právní principy. Při základních právních znalostech toto musí či by mělo být známo i zástupci žalobce v soudním řízení správním jakožto advokátu, který z titulu své profese tyto znalosti mít má.

[21] Správnosti procesního postupu správního orgánu přisvědčuje i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 8 As 55/2015-26, který se zabývá právě problematikou doručování na elektronickou adresu ve správním řízení. Nejvyšší správní soud dovedl, že povinnost správního orgánu doručovat na elektronickou adresu sdělenou účastníkem dle § 19 odst. 3 správního řádu není absolutní. Jestliže písemnost nelze z objektivních technických důvodů, které zjevně nejsou dočasného či nahodilého charakteru, vůbec odeslat (zde emailová adresa zástupce účastníka v přestupkovém řízení obsahující diakritická znaménka), je možné doručit písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal (§ 19 odst. 8, 9 správního řádu). Uvedené nezbavuje správní orgán povinnosti vést správní spis způsobem, z něhož budou jasně seznatelné důvody, pro něž nebylo možno písemnost odeslat.

[22] Na základě § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích, koná o přestupku správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Jak žalobci, tak jeho zmocněnci byla předvolání k ústním projednáním přestupku řádně doručena. Žalobce je převzal osobně, zmocněnci bylo

vyrozumění o jednáních nařízených na 14. 5. 2014, 16. 6. 2014, 17. 7. 2014, 3. 9. 2014 a 15. 10. 2014 doručeno tzv. fikcí, tj. v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu (*jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty*). O prvním jednání nařízeném na den 7. 4. 2014 byl zmocněnec rovněž prokazatelně informován. Ani žalobce, ani jeho zmocněnec nežádali o určení neplatnosti doručení, proto byla předvolání řádně doručena a jejich doručení nebylo nijak zpochybněno. Nadto byl žalobce v předvolání řádně poučen, včetně poučení podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a podle § 36 odst. 3 správního řádu. Námitka porušení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a § 36 odst. 3 správního řádu je vzhledem ke všemu výše uvedenému nedůvodná.

[23] Stejným způsobem byla zmocněnci doručena k výzva k doplnění blanketního odvolání do prvoinstančního rozhodnutí správního orgánu. Proto je nedůvodná rovněž jeho námitka, že nebyl k doplnění odvolání řádně vyzván.

[24] Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy i právní principy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu s mezinárodními smlouvami, Ústavou, Listinou základních práv a svobod, zákony a právními principy správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.

[25] Úspěšný žalovaný žádné náklady řízení nepožadoval a soud ze spisu žádné nezjistil, proto mu je nepřiznal, a neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, to vše podle § 60 odst. 1 s. ř. s.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 22. 10. 2015

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně